

Annettu 15.5.2026

Kokouspäivämäärä
12.5.2026 § 40
LIITE 1
Dnro 292/11.01.00.01/2025

ASIA

Päätös ympäristönsuojelulain 115 a §:n yleisen ilmoitusmenettelyn mukaisesta eläinsuojan toiminnasta.

TOIMINNANHARJOITTAJA

Lampsi Oy
Lampsinrannantie 9
75650 Savikylä
Y-Tunnus: 2455172-0

Yhteyshenkilö:
Esa Korhonen

ILMOITUSTA KOSKEVA TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Olemassa olevan eläinsuojan toiminnan muutos. Ympäristöluvanvaraisen eläinsuojan siirtyminen ilmoituksenvaraiseksi eläinsuojaksi. Eläinsuojan sijaitsee Nurmeksen kaupunki (541), Savikylän (417), Lampsi tilalla (RN:o 13:1) (541-417-13-1) osoitteessa Lampsinrannantie 9, 75650 Savikylä.

ILMOITUSVELVOLLISUUDEN PERUSTE JA VIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Tilalla on voimassa oleva Itä-Suomen aluehallintoviraston myöntämä ympäristölupa ISAVI/234/04.08/2010 9.3.2011. Tilan toiminta ei ole kuitenkaan laajentunut em. ympäristöluvan laajuuteen.

Ympäristönsuojelulain mukaisella ilmoitusmenettelyllä on tarkoitus päivittää tilan lupatilanne ympäristönsuojelulain mukaiseksi ilmoitusvelvolliseksi eläinsuojaksi, joka vastaa tilan varsinaista nykyistä toimintaa. Samalla tilan ympäristönsuojelulain mukainen valvontaviranomainen siirtyy valtiolta kunnalle.

Toiminta edellyttää eläinsuojan ilmoituksen käsittelyä YsL 115 a § mukaisesti. Ympäristönsuojelulain (527/2014) liitteen 4 kohdan 5) mukaan eläinsuoja, joka on tarkoitettu vähintään 50 ja alle 300 lypsylehmälle on ilmoitusvelvollinen.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 22 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee ilmoituksen. Nurmeksen kaupungin hallintosäännön mukaan kaupunkirakennelautakunta toimii kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA SOPIMUKSET

Toiminnalla on Itä-Suomen aluehallintoviraston myöntämä ympäristölupa, joka on myönnetty 9.3.2011. Ympäristölupa on myönnetty eläinsuojalle, jossa on paikat 320 lypsylehmälle, 109 hieholle ja 54 vasikalle.

ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Tilan alueella on Pielisen-Kuokkastenjärven rantaosayleiskaava. Tilakeskuksen alue on merkitty kaavaan maatilojen talouskeskusalueeksi AM ja M maatalous- ja metsävaltaiseksi alueeksi.

Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040 alue on merkinnällä pb
Maakunnallisesti merkittävä yhtenäinen peltoalue.

TIIVISTELMÄ TOIMINNASTA

Lampsi Oy:n tila on maidontuotantotila Nurmeksen Savikylässä. Nykyisen ympäristöluvan mukaiseen eläinmäärään tilan toiminta ei ole kasvanut. Tilalla on kaksi eläinsuojaa, joiden eläinmäärät ovat lypsynavetta: 63 lypsylehmää, hiehonavetta: 109 hiehoa yli 8 kk. ja 54 vasikoita alle 8 kk.

Toiminta sijaitsee maatalousvaltaisella haja-asutusalueella kiinteistöllä Lampsi 541-417-13-1. Kiinteistö on ilmoituksen tekijän omistuksessa.

Tila sijaitsee Kuokkastenjärven Lampsinlahden rannalla. Eläinsuojilta on matkaa lähimpään olemassa olevaan kesäasuntoon Kuokkastenjärven rannalla 370 m ja asuinrakennukseen noin 850 m. Lähistöllä ei ole luonnonsuojelualueita, muita suojeltavia tai häiriintyviä kohteita eikä pohjavesialueita.

Eläinsuojien lanta käsitellään lietelantana, jota syntyy noin 3600 kuutiometriä vuodessa. Lanta varastoidaan tilakeskuksen kahdessa olemassa olevassa lietesäiliöissä 2064 m³ betonisäiliö ja 9000 m³ kumiallas

Lypsykarjapihatton hoitokarsinan sekä pikkivasikoiden yksilökarsinoiden lanta käsitellään kuivikelantana. Lanta varastoidaan karsinoiden kestokuivikepohjissa. Kestokuivikepohjat tyhjennetään syys- ja kevättöiden yhteydessä suoraan pellolle ja mullataan ympäristösäännösten mukaisesti.

Karjanlanta käytetään lannoitteena tilan pelloilla. Tilalla on tällä hetkellä omaa peltoa 54 hehtaaria ja vuokra- ja sopimuspeltoa noin 70 hehtaaria, pohjavesialueilla pelloista on noin 10 ha.

Tilalla tuotetaan esikuivattua säilörehua noin 2 000 tonnia vuodessa. Säilörehua korjataan betonipohjaiselle rehulaatalle aumaan. Laatan reunoilla on urat säilörehun puristenesteiden johtamiseksi kokoojakaivoon, josta ne johdetaan betoniseen lietesäiliöön putkella ja hyödynnetään lannoitteena pelloilla.

Tilalla on jaloittelutarha, alustaltaan tiivis moreeni, 850 m², josta lantaa ei poisteta eikä valumavesiä käsitellä. Jaloittelualuetta käyttää 60 eläintä, 20 vuorokautta vuodessa.

Toiminnassa syntyvä sekajäte toimitetaan kunnalliseen jätehuoltoon, uudelleen hyödynnettävät jätteet kierrätettäviksi ja öljyt, akut ja muut vaaralliset jätteet vaarallisten jätteiden keräykseen. Kuolleet eläimet toimitetaan Honkajoki Oy:lle. Eloperäinen jäte, esimerkiksi pilaantuneet rehut, varastoidaan säilörehusiilojen yhteydessä tiiviillä alustalla ja hyödynnetään lannoitteena tilan pelloilla. Eläinsuojien pesuvedet ja maitohuoneen jätevedet johdetaan lietesäiliöihin. Eläinsuojan sosiaalitalan wc-vedet johdetaan umpisäiliöön, jonka tyhjenetään tarpeen mukaan ja toimitetaan käsiteltäväksi jäteveden puhdistamolle.

Tilalla on kolme polttoainesäiliötä, joiden tilavuus on yhteensä 6 700 litraa. Lukittavat säiliöt on sijoitettu katokseen ja niillä on yhteinen valuma-allas. Säiliöiden läheisyydessä on lisäksi imeytysmateriaalia mahdollisten vuotojen varalta. Muut öljytuotteet varastoidaan öljytynnyreissä tai kanistereissa konehallissa. Tilalla käytettävät kemikaalit, kuten eläinsuojissa tarvittavat pesuaineet ja eläinlääkkeet säilytetään niille varatuissa tiloissa.

Toiminnasta aiheutuu tavanomainen määrä liikennettä. Maidonkeräily tapahtuu joka toinen päivä. Eläinkuljetuksia ja erilaisia tavarantoimituksia on noin kolme kertaa kuukaudessa. Lisäksi tilan toiminnasta syntyy traktori- ja työkoneliikennettä, jota on erityisesti sesonkiaikoina kuten kevättöiden, lannan levityksen ja säilörehun korjuun yhteydessä.

ASIAN VIREILLETULO JA ILMOITUKSEN KÄSITTELY

Vireille tulo

Hakemus saapui 27.8.2025, ilmoitusta on täydennetty viimeksi 14.1.2026.

Kuulutus

Ilmoituksen vireillä olosta on kuulutettu Nurmeksien kaupungin internet-sivuilla 15.1. - 23.2.2026.

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksen vireilläolosta on lähetty 14.1.2026 kirjallinen ilmoitus naapurikiinteistöjen omistajille (8 kpl).

Muistutukset ja mielipiteet

Ilmoituksesta ei ole annettu muistutuksia tai mielipiteitä.

Lausunnot

Ilmoituksesta on pyydetty lausunto Lupa- ja valvontavirastolta.

Lupa- ja valvontavirasto on antanut lausunnon 12.2.2026 LVV-U/33750/2026:

Hakemuksessa on eläintaulukoissa käytetty ympäristönsuojelulaista (527/2014) poikkeavaa ikäjaottelua, jonka myötä myös lantalaskelmat ja tarvittavan peltoalan laskelmat ovat tässä lausunnossa suuntaa antavasti laskettu ilmoitetulla jaottelulla. Ilmoituksen mukaan tilalla on 63 lypsylehmää, 109 hiehoa (8-24 kk), 14 lehmävasikkaa (6-8 kk) ja 40 lehmävasikkaa (alle 6 kk).

Hakemuksen mukaisen eläinmäärä tuottaa lietelantaa noin 2780 m³, joten lannanvarastointitilavuudet lietelannalle (12 200 m³) ovat moninkertaisesti riittävät nitraattiasetuksen (1250/2014) mukaisesti. Myös ilmoitettu lannanlevitysala 134 ha, josta 10 ha pohjavesialueella, täyttää eläinsuoja-asetuksen 138/2019 liitteen 2 mukaan määritellyn vähimmäisalan tarpeen (noin 86 ha).

Vähintään nestemäisten jakeiden levitys pohjavesialueelle tulee kieltää riittävin lupamääräyksin.

Hakemuksessa ei ole kuvattu kuivikepohjia, joita tilalla kuitenkin on. Kuivalantaa syntyy pieniä määriä kestokuivikepohjalla olevassa sairastus-/poikimiskarsinassa, joka tarkastuksella keskustellusti toiminnanharjoittajan mukaan on noin 70 m³. Toiminnassa tulee huolehtia, että kuivikepohjan tyhjennys tehdään tarpeeksi usein, ja tyhjennettävä materiaali viedään suoraan peltoon, mikäli lainmukaista kuivalantaa ei ole olemassa. Kuivalannan varastointia maapohjalla ei voida hyväksyä. Mikäli lannan varastointi muualla kuin varastointitilaksi katsottavalla pihaton kuivikepohjalla on tarpeellista, tulee tilalle rakentaa nitraattiasetuksen (1250/2014) mukainen kuivalantala. Tämä tulee varmistaa riittävin lupamääräyksin.

Voimassa olevassa ympäristöluvassa ei ole mainittu jaloittelualuetta tai -tarhaa. Ympäristöluvan valvontaviranomaisena vielä nykyisin toimivan Lupa- ja valvontaviraston käsityksen ja toiminnanharjoittajalta puhelimitse saadun vahvistuksen mukaan nyt ilmoituksessa mainittu jaloittelualue on toteutettu tilalle edellisen määräaikaistarkastuksen (7.11.2023) jälkeen kesien 2024–2025 aikana, eikä muutoksen toteuttamisesta ole oltu yhteydessä valvontaviranomaiseen. Jaloittelualueen vaatimuksista on ohjeistettu tarkastuspöytäkirjan lähettämisen yhteydessä 10.11.2023 sähköpostitse. Valvontaviranomaisen näkemyksen mukaan toteutettu jaloittelutarha ei täytä rakenteeltaan parhaan käyttökelpoisen tekniikan tai kotieläintalouden ympäristönsuojeluohjeistuksen vaatimuksia. Jaloittelutarha on ilmoituksen mukaan alustaltaan tiivis moreeni, 850 m², josta lantaa ei poisteta eikä valumavesiä käsitellä. Jaloittelualuetta käyttää 60 eläintä, 20 vuorokautta vuodessa.

Mikäli jaloittelutarha halutaan sisällyttää nyt käsittelyssä olevaan ilmoituspäätökseen, tulee ilmoituksessa esittää eläinten jaloittelualueen ympäristömääräyksien mukaiseksi saattamisesta riittävät tiedot, tai määrätä asia korjattavaksi lupamääräyksin. Jaloittelualueilta edellytettäviä rakenteita kuvataan mm. Kotieläintalouden ympäristönsuojeluohjeessa (17/2021)

luvussa 11 sekä maa- ja metsätalousministeriön tuetun rakentamisen asetuksessa.

Ympäristöluvan määräaikaistarkastuksella on annettu jatkotoimenpiteeksi tiivis alusta pilaantuneen rehun ja kuolleiden eläinten säilytykseen. Toiminnanharjoittajalta 9.12.2025 saadun tiedon mukaan pilaantuneelle rehulle ja raadoille on varattu tilaa säilörehulaatan päästä säilytykseen, niin ei tarvitse rakentaa uutta. Valvontaviranomainen on hyväksynyt jatkotoimenpiteen.

Vanhan navetan wc on viemäröity lietesäiliöön. WC-vesien johtaminen lietesäiliöön tulee kieltää ja eläinsuojan sosiaaliilojen käymäläjätevedet tulee käsitellä nykyainsäädännön ja jätevesiasetuksessa määritellyn vaatimustason mukaisesti. Lisäksi päätökseen tulee sisällyttää riittävät määräykset jätteistä, vaarallisista jätteistä, niiden käsittelystä ja hyödyntämisestä. Hakemuksessa ei ole polttoainesäiliöiden lisäksi tietoa kemikaaleista. Polttoainesäiliöistä, kemikaaleista ja niiden varastoinnista tulee antaa riittävät määräykset. Myös riittävät määräykset toiminnan tarkkailusta, kunnossapidosta, kirjanpidosta ja raportoinnista tulee antaa. Lisäksi päätöksessä on syytä huomioida, mitä valtioneuvoston asetuksessa ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (138/2019) säädetään.

Tarkastus ja neuvottelu

Ympäristöinsinööri ja ilmoittaja pitivät neuvottelun ja tarkastuksen 22.4.2026 ilmoituspäätöksen valmisteluun liittyen. Ilmoitettuun hankkeeseen ei ole tullut muutoksia. Neuvottelussa toimija antoi vastineensa suullisesti annettuun lausuntoon, joka kirjattiin muistioon.

LUPAVIRANOMAISEN RATKAISU

Kaupunkirakennelautakunta hyväksyy ilmoituksen eläinsuojan toiminnasta päätöksen liitteenä olevan ilmoituksen (ilmoitusta ei liitetä pöytäkirjaan) ja jäljempänä olevien määräysten mukaisesti.

Eläinsuojan toimintaa koskevat määräykset:

1. Eläinsuojiin saa sijoittaa ilmoituksen mukaiset eläinmäärät. Eläinten määrää ja ikäjakaumaa voidaan muuttaa sillä edellytyksellä, että lannantuotto ei ylitä ilmoituksessa esitettyjen eläinmäärien lannantuottoa.
2. Eläinsuojien toiminnassa on noudatettava valtioneuvoston asetusta 138/2019 ilmoituksenvaraisista eläinsuojista.
3. Eläinsuojien ja lantaloiden rakenteiden on oltava sellaisia, että lannan ja lantavesien pääsy pinta- ja pohjavesiin estetään. Lantavarastot on tyhjennettävä vuosittain ja samalla niiden kunto on tarkistettava. Havaitut vauriot on korjattava viipymättä.

4. Eläinten jaloittelualueen pohja tulee olla vesitiivis. Sade ja sulamisvedet tulee tiiviiltä alueelta johtaa lietesäiliöön. Katoilta valuvat sade- ja sulamisvedet on johdettava karjan kulkualueiden ulkopuolelle. Jaloittelualue tulee rakentaa tiivispohjaiseksi vuoden 2027 aikana. Karjan jaloittelualue voidaan toteuttaa joko kokonaan tiivispohjaisena tai suppeana jaloittelualueena, jolloin tiivispohjaisen alueen määräksi riittää 300 m².

5. Toiminnanharjoittajalla on oltava käytettävissä riittävästi lannan levitykseen soveltuvaa peltoa eläinmäärään ja lannan ravinnesisältöön nähden. Vuokrapelloista on oltava ajantasaiset vuokrasopimukset.

6. Lannan levityksessä on noudatettava eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta annettua valtioneuvoston asetusta 1250/2014. Pohjavesialueilla oleville peltolohkoille lietalannan ja virtsan levitys on kielletty.

8. Hyötykäyttöön soveltuvat jätteet (esim. muovit ja metalliromu) on toimitettava säännöllisesti mahdollisuuksien mukaan hyötykäyttöön luvalliseen vastaanottoaikaan. Jos maatalousmuoveja ei voida toimittaa kohtuullisin kustannuksin hyötykäyttöön, niin ne on toimitettava sekajätteen keräykseen.

9. Kemikaalit ja vaaralliset jätteet on varastoitava katetussa tiivispohjaisessa varastossa. Vaaralliset jätteet on toimitettava luvalliseen vastaanottoaikaan vähintään kerran vuodessa.

10. Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa vuosittain eläinsuojan toiminnasta. Kirjanpidossa on oltava ainakin seuraavat tiedot: - eläinmäärät - tuotetun lannan määrä (m³/v) ja lannan levitykseen käytetyt peltoalat - lannan toimituspaikat ja vastaanottajat, jos lantaa luovutetaan muualle - uudet tai muuttuneet lannan levitykseen käytettävät peltoalat ja sopimukset - ympäristöluvanvaraiseen laitokseen vuosittain toimitettujen kuolleiden eläinten määrä kappaleina tai tonneina ja toimitusten ajankohdat - vaarallisten jätteiden määrät ja toimituspaikat - tiedot mahdollisista merkittävistä muutoksista ja poikkeuksellisista tilanteista. Kirjanpito on säilytettävä viisi vuotta ja se on esitettävä pyydettyä valvontaviranomaiselle.

11. Mahdollisista ympäristöön vaikuttavista häiriötilanteista, vahingoista ja onnettomuuksista on ilmoitettava välittömästi Nurmeksen ympäristönsuojeluviranomaiselle ja pelastuslaitokselle.

12. Toiminnassa tapahtuvista olennaisista muutoksista, toiminnanharjoittajan vaihtumisesta tai toiminnan lopettamisesta on ilmoitettava hyvissä ajoin ympäristönsuojeluvirnaomaiselle.

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Toimittaessa ilmoituksen ja tämän päätöksen mukaisesti eläinsuojan toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset ympäristön pilaantumiseksi. Toiminnasta ei aiheudu ennalta arvioiden kyseisellä sijoituspaikalla

ympäristönsuojelulain 115 d §:ssä tai naapuruussuhdelain 17 §:ssä mainittuja seurauksia.

Toiminta sijoittuu alueelle, jossa karjatalouden harjoittaminen on tavanomaista ja vakiintunutta toimintaa. Kyse on olemassa olevan toiminnan ilmoituksen käsittely.

Ilmoituksen mukaisella eläinmäärällä (1216 ey) uuden eläinsuojan ja lietesäiliön vähimmäisetäisyyden tulisi olla 300 m lähimmästä naapuriasuinrakennuksesta, kun lietesäiliön katteena on luonnollinen kuorettuma (valtioneuvoston asetus 138/2019, liite 1). Tässä tapauksessa alle 300 m päässä eläinsuojasta ja lietesäiliöstä ei ole naapuriasuinrakennuksia.

Määräysten perustelut (Numerot viittaavat ao. määräykseen)

1. Ilmoitus on hyväksytty ilmoituksen mukaisena. Toiminnan laajuus (eläinmäärä ja ikäjakauma) vaikuttaa lannan varastointilavuuteen. Tästä syystä päätöksessä on määräys toiminnan laajuudesta.
2. Määräyksen perusteena on valtioneuvoston asetus 138/2019 ilmoituksenvaraisista eläinsuojista.
3. Määräyksen mukaisilla rakenteilla ehkäistään ympäristön pilaantumista. Valtioneuvoston asetuksen 1250/2014 mukaan lannan varastointitilojen ja lantakourujen tulee olla vesitiiviitä ja rakenteiden tulee olla sellaisia, että lannan siirron aikana ei tapahdu vuotoja. Lantavarastojen perusteellinen tyhjennys varmistaa hyötytilavuuden säilymisen suunnitelmien mukaisena. Varastojen säännöllinen kunnon tarkistus on tarpeen päästöjen ennalta ehkäisyn kannalta.
4. Karjan jaloittelualueen tiiviillä rakenteella ja tämän alueen vesien johtamisella ja katoilta tulevien sade- ja sulamisvesien vesien hallittu johtaminen ehkäisevät pintavaluntaa. Kasvipeitteettömien jaloittelualueiden fosforipitoisuus voi olla hyvin korkea ja aiheuttaa maaperän pilaantumista.
5. Lannan levitykseen tarvittava peltoala on määritelty valtioneuvoston asetuksen 138/2019 liitteessä 2.
6. Lannan levitystä koskevat määräykset ovat valtioneuvoston asetuksessa 1250/2014.
7. Määräys perustuu jätelakiin.
8. Vaarallisten jätteiden asianmukainen käsittely on tarpeen terveys- ja ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi.
9. Määräys on tarpeen valvonnan kannalta. Valtioneuvoston asetuksessa 138/2019 edellytetään kirjanpitoa eläinsuojan toiminnasta.

10. Määräyksellä varmistetaan tiedonkulku viranomaisille.

11. Toiminnan olennainen muuttaminen edellyttää ilmoituspäätöksen tarkistamista. Toiminnan lopettaminen edellyttää mm. sitä, että toimintaan liittyneet ympäristöriskit ja varastoidut jätteet on poistettu. Määräyksellä varmistetaan tiedon kulku viranomaisille.

Sovelletut säädökset

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 2, 5-7, 11, 14-17, 20, 43, 53, 62, 115 a-115 e, 134, 170, 172, 205 § ja lain liite 4

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 3-4, 11-14 ja 15 a
Valtioneuvoston asetus ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (138/2019) ja liitteet 1 ja 2

Jätelaki (646/2011) 8, 12-13, 15-17, 28-29, 72-73, 118, 122-123 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012)

Laki eräistä naapurussuhteista (26/1920) 17 §

Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014)

ASETUKSEN JA MUIDEN SÄÄNNÖSTEN NOUDATTAMINEN

Jos asetuksella annetaan tämän päätöksen määräyksiä ankarampia säännöksiä tai päätöksestä poikkeavia säännöksiä voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta päätöksen estämättä noudatettava. (YsL 70 §)

TOIMINNAN ALOITTAMINEN JA PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Tämä päätös korvaa voimaan tullessaan Itä-Suomen aluehallintoviraston 9.3.2011 myöntämän ympäristöluvan ISAVI/234/04.08/2010.

Päätös on voimassa toistaiseksi.

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Ilmoituksen käsittelystä peritään lupajaoston 10.3.2020 hyväksymän ympäristönsuojelun taksan mukaisesti 900 €.

PÄÄTÖKSEN TIEDOKSIANTAMINEN

Päätös on annettu 15.5.2026. Päätös lähetetään luvan saajalle ja Lupa- ja valvontavirastolle.

Päätöksestä tiedotetaan kuuluttamalla Nurmeksen kaupungin internet-sivuilla.

Tieto päätöksestä lähetetään lisäksi niille, joille on lähetetty tieto hakemuksen vireilläolosta.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen päätöksen liitteenä olevan valitusosoituksen mukaisesti.